

Щоденний звіт № 70/2021

від 26 березня 2021 року¹

Короткий виклад

- У Донецькій області Місія зафіксувала 493 порушення режиму припинення вогню, більшість з яких — постріли та черги зі стрілецької зброї. За попередній звітний період у цій області зафіксовано 89 таких порушень.
- У Луганській області СММ зафіксувала 1 порушення режиму припинення вогню. За попередній звітний період у цій області жодних таких порушень зафіксовано не було.
- Поруч із патрулем Місії в підконтрольному урядові Павлополі Донецької області вели вогонь зі стрілецької зброї.
- СММ продовжувала здійснювати моніторинг на ділянках розведення сил і засобів у районах Станиці Луганської, Золотого та Петрівського.
- Місія сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення техобслуговування та ремонту, а також забезпечення функціонування життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури.
- СММ і далі спостерігала за ситуацією з цивільним населенням, зокрема на 3 КПВВ, а також на 3 відповідних блокпостах збройних формувань у Луганській області.
- Свобода пересування Місії залишалася обмеженою*.

Порушення режиму припинення вогню²

¹ На основі інформації, що надійшла від моніторингових команд станом на 19:30 25 березня 2021 року (за східноєвропейським часом).

² Детальнішу інформацію про всі випадки порушення режиму припинення вогню, а також мапи Донецької та Луганської областей, де відмічені всі згадані у звіті місця, представлено в додатку. Упродовж звітного періоду камери СММ у Петрівському та в південній частині ділянки розведення в районі Золотого не функціонували. Погодні умови обмежували можливості ведення спостереження за допомогою деяких інших камер Місії.

³ У тому числі вибухи.

⁴ У тому числі внаслідок вогню з озброєння невстановленого типу.

Мапа зафіксованих порушень режиму припинення вогню

Організація з безпеки та співробітництва в Європі
Спеціальна моніторингова місія в Україні

Зафіксовані СММ порушення режиму припинення вогню 25 березня 2021 р.

Концентрація порушень режиму припинення вогню

- Висока
- Низька

- Вибух
- Населений пункт
- Лінія зіткнення (орієнт.)

Джерела: адміністративні кордони — УКГП ООН; дороги, річки — проект OpenStreetMap; море — VLIIZ (2005). Акваторії МГО, інше — ОБСЄ.

Система координат: WGS 1984 UTM Zone 37N

Ця мапа надається винятково для наочності. Відсутність помилок у мапі не гарантується, а її зміст не означає, що СММ ОБСЄ затверджує або ухвалює офіційний статус мапи.

© СММ ОБСЄ 2019 Не дозволяється використовувати, копіювати, відтворювати, передавати, транлювати, продавати, ліцензувати або застосовувати без попереднього дозволу з боку ОБСЄ у письмовому вигляді.
Створено: 26/03/2021

У Донецькій області СММ зафіксувала 493 порушення режиму припинення вогню, у тому числі 30 вибухів (3 постріли та 27 вибухів невизначеного походження). Більшість цих порушень сталися в районах на схід від н. п. Павлопіль (підконтрольний урядові, 84 км на південь від Донецька), де спостерігачі чули 400 пострілів і черг зі стрілецької зброї (див. нижче), а також на північ і південь від н. п. Черненко (підконтрольний урядові, 86 км на південь від Донецька). За [попередній звітний період](#) зафіксовано 89 порушень режиму припинення вогню.

У Луганській області Місія зафіксувала 1 порушення режиму припинення вогню: вибух невизначеного походження поблизу ділянки розведення в районі н. п. Золоте (підконтрольний урядові, 60 км на захід від Луганська) (див. нижче). За [попередній звітний період](#) жодних таких порушень зафіксовано не було.

Після засідання Тристоронньої контактної групи 22 липня 2020 року, на якому була досягнута домовленість про додаткові заходи з посилення режиму припинення вогню, починаючи з 00:01 27 липня 2020 року і до кінця звітного періоду СММ зафіксувала загалом щонайменше 13 375 порушень режиму припинення вогню в Донецькій і Луганській областях (зокрема 4 692 вибухи, 1 540 невизначених боєприпасів у польоті, 154 спалахи дульного полум'я, 63 освітлювальні ракети, а також щонайменше 6 926 черг і пострілів).

Вогонь зі стрілецької зброї поруч із патрулем СММ у підконтрольному урядові Павлополі Донецької області

Уранці 25 березня, здійснюючи моніторинг на північно-східній околиці Павлополя, спостерігачі чули орієнтовно 300–400 пострілів і черг зі стрілецької зброї на відстані приблизно 300–400 м на схід від свого місцеперебування. Патруль Місії негайно залишив цей район і перемістився до центру Павлополя*.

Ділянки розведення в районах Станиці Луганської, Золотої й Петрівської⁵

Здійснюючи моніторинг у межах ділянки розведення в районі н. п. Станиця Луганська (підконтрольний урядові, 16 км на північний схід від Луганська), команда СММ бачила 2 членів збройних формувань (з нарукавними пов'язками з написом «СЦКК») південніше відремонтованого прольоту мосту біля Станиці Луганської (15 км на північний схід від Луганська).

25 березня, перебуваючи приблизно за 3 км на північ від н. п. Первомайськ (непідконтрольний урядові, 58 км на захід від Луганська), спостерігачі чули 1 вибух невизначеного походження (за оцінкою, поза ділянкою розведення в районі Золотої, однак у межах 5 км від її краю).

Того ж дня в межах ділянки розведення патруль Місії бачив 4 членів збройних формувань (з нарукавними пов'язками з написом «СЦКК»), двоє з яких у супроводі цивільного автомобіля з 2 особами в медичних захисних костюмах на борту пройшли вглиб ділянки до місця приблизно за 350 м на північ від її південного краю, а потім повернулися.

⁵ Розведення передбачено Рамковим рішенням Тристоронньої контактної групи про розведення сил і засобів від 21 вересня 2016 року.

Перебуваючи неподалік блокпоста збройних формувань південніше ділянки розведення, спостерігачі знову бачили 5 контейнерів усередині огороженого майданчика південніше південного краю ділянки на південній стороні дороги, що веде на схід у напрямку н. п. Золоте-5 (Михайлівка; непідконтрольний урядові, 61 км на захід від Луганська). Крім цього, вони знову помітили ще один контейнер на південному краю ділянки. У межах ділянки розведення спостерігачі вкотре бачили контейнер орієнтовно за 60–70 м на північ від інших п'яти та ще один орієнтовно за 350 м на північ від південного краю ділянки. Обидва контейнери стояли на західній стороні автошляху Т1316. Команда СММ також бачила 2 робітників, які, за повідомленнями, встановлювали прилад обліку води всередині огороженого майданчика південніше південного краю ділянки розведення.

Здійснюючи моніторинг орієнтовно за 2 км на північ від н. п. Петрівське (непідконтрольний урядові, 41 км на південь від Донецька), спостерігачі чули 23 вибухи невизначеного походження (за оцінкою, поза ділянкою розведення в районі **Петрівського**, однак у межах 5 км від її краю).

На автошляху С051532 між Петрівським і н. п. Вікторівка (непідконтрольний урядові, 42 км на південний захід від Донецька), орієнтовно за 280 м на західно-північний захід від північно-східного кута ділянки, патруль Місії вперше виявив 1 невибухлий боєприпас (за оцінкою, реактивна протитанкова граната РПГ-7), який лежав на північному узбіччі дороги, а поряд — металеве загородження (у формі балки) поперек дороги. Зазначених предметів не видно на знімках від 25 лютого 2021 року.

Відведення озброєння

Місія продовжувала здійснювати моніторинг відведення озброєння, передбаченого Меморандумом, а також Комплексом заходів і Доповненням до нього.

СММ зафіксувала 10 гаубиць, 15 танків і 1 реактивну систему залпового вогню, розміщені з порушенням ліній відведення на трьох полігонах у непідконтрольних урядові районах Донецької області.

За лініями відведення, однак за межами виділених місць зберігання озброєння Місія зафіксувала 3 зенітні ракетні комплекси та 2, ймовірно, протитанкові гармати в підконтрольних урядові районах Донецької області, а також 61 танк і 11 одиниць артилерії (гаубиці, міномети та протитанкові гармати) на двох полігонах у непідконтрольних урядові районах Донецької області (детальніше див. таблиці нижче).

Ознаки військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки⁶

СММ зафіксувала бойові броньовані машини на полігоні в непідконтрольному урядові районі Донецької області (детальніше див. таблиці нижче).

⁶ Згадана в цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

Протитанкові міни на території зруйнованого міжнародного аеропорту «Донецьк»

22 березня на території зруйнованого міжнародного аеропорту «Донецьк» безпілотний літальний апарат (БПЛА) СММ малого радіуса дії вперше виявив приблизно 20 протитанкових мін, установлених у траві орієнтовно за 10 м на південь від рульової доріжки. За оцінкою, ці міни встановлені певний час тому. Цей БПЛА також укотре зафіксував 123 протитанкові міни, встановлені в 3 ряди поперек рульової доріжки: 23 міни було встановлено з півночі на південь, 50 мін (за оцінкою, більшість — ТМ-62П) простягалися із заходу на схід, приблизно за 170 м далі на північ, а ще 50 — з півночі на південь, орієнтовно за 130 м далі на східно-північний схід. За оцінкою, усі ці міни належать збройним формуванням (для ознайомлення з попередніми спостереженнями в цьому районі див. щоденні звіти СММ від [7 липня 2020 року](#) та [28 вересня 2020 року](#)).

24 березня в Черненку БПЛА СММ малого радіуса дії зафіксував, як близько 10 саперів міжнародної організації проводили роботи з розмінування в полі північніше автошляху С051220.

Зусилля Місії зі сприяння техобслуговуванню та забезпеченню функціонування життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури

СММ і далі сприяла забезпеченню роботи Донецької фільтрувальної станції (15 км на північ від Донецька).

Місія також здійснювала моніторинг дотримання локального режиму припинення вогню для уможливлення огляду та технічного обслуговування залізничних колій і видалення рослинності в н. п. Вільхове (підконтрольний урядові, 22 км на північний схід від Луганська), а також технічного обслуговування та ремонту водоочисних споруд поблизу підконтрольної урядові частини н. п. Доломітне (53 км на північний схід від Донецька).

Ситуація на КПВВ і відповідних блокпостах

У Луганській області Місія констатувала, що контрольний пункт в'їзду-виїзду (КПВВ) у Станиці Луганській і відповідний блокпост збройних формувань південніше відремонтованого прольоту мосту біля Станиці Луганської працювали, а пішоходи очікували в чергах на перетин в обох напрямках.

СММ також відзначила, що КПВВ біля Золотого та в н. п. Щастя (підконтрольний урядові, 20 км на північ від Луганська) функціонували, однак відповідні блокпости збройних формувань південніше ділянки розведення в районі Золотого та за 3 км на південний схід від мосту в Щасті були закриті.

Місія продовжувала стежити за ситуацією в Херсоні, Одесі, Львові, Івано-Франківську, Харкові, Дніпрі, Чернівцях і Києві.

***Обмеження свободи пересування та інші перешкоди у виконанні мандата СММ**

Робота з моніторингу та свобода пересування СММ обмежені загрозами у сфері безпеки, включаючи ризики, пов'язані з наявністю мін і невибухлих боєприпасів, а також іншими перешкодами, які щодня змінюються. Мандат СММ передбачає вільний і безпечний доступ по всій Україні. Усі підписанти Мінських домовленостей погодилися

з необхідністю вільного та безпечно доступу, а також із тим, що обмеження свободи пересування СММ є порушенням і що на такі порушення необхідно швидко реагувати. Вони також дійшли згоди, що Спільний центр з контролю та координації (СЦКК) повинен сприяти такому реагуванню та здійснювати загальну координацію робіт з розмінування. Однак збройні формування в окремих районах Донецької та Луганської областей часто відмовляють СММ у доступі до районів, прилеглих до непідконтрольних урядові ділянок кордону України (наприклад, див. [Щоденний звіт СММ від 23 березня 2021 року](#)). Діяльність СММ у Донецькій та Луганській областях, як і раніше, залишалася обмеженою після того, як [23 квітня 2017 року поблизу Пришиба стався інцидент, який призвів до загибелі людини](#). Унаслідок цього спроможність Місії вести спостереження залишалася обмеженою.

Регулярні обмеження на ділянках розведення сил і засобів та через міни/невибухлі боєприпаси:

- Не здійснивши суцільного розмінування, вилучення невибухлих боєприпасів та усунення інших перешкод, сторони і далі відмовляли СММ у необмеженому доступі, а також у можливості пересуватися окремими дорогами, які раніше були визначені як важливі для здійснення Місією ефективного моніторингу та для пересування цивільних осіб.

Інші перешкоди⁷:

- Пролітаючи над районами поблизу н. п. Гольмівський (непідконтрольний урядові, 49 км на північний схід від Донецька), БПЛА СММ малого радіуса дії тричі зазнавав впливу перешкод сигналу GPS (за оцінкою, внаслідок імовірного глушіння).
- Здійснюючи моніторинг на північно-східній околиці н. п. Павлопіль (підконтрольний урядові, 84 км на південь від Донецька), спостерігачі чули орієнтовно 300–400 пострілів і черг зі стрілецької зброї на відстані приблизно 300–400 м схід від свого місцеперебування (див. вище).

⁷ Згадані в цьому розділі перешкоди сигналу (випадки ймовірного глушіння та глушіння) могли створювати з будь-якого місця в радіусі кількох кілометрів від місцеположення БПЛА.

Таблиця озброєння

Озброєння, розміщене з порушенням ліній відведення

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
непідконтрольні уряду райони				
24.03.2021	3	самохідна гаубиця (2С1 «Гвоздика», 122 мм)	на полігоні поблизу н. п. Новоселівка (37 км на північний схід від Донецька) (див. також нижче)	БПЛА малого радіуса дії
	15	танк (Т-72)		
	7	самохідна гаубиця (2С1 «Гвоздика», 122 мм)	на полігоні поблизу н. п. Тернове (57 км на схід від Донецька)	
	1	реактивна система залпового вогню (БМ-21 «Град», 122 мм)	на полігоні поблизу н. п. Покровка (36 км на схід від Донецька)	

Озброєння, розміщене за лініями відведення, але за межами виділених місць зберігання озброєння

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні уряду райони				
24.03.2021	3	зенітний ракетний комплекс (9К35 «Стріла-10»)	на території об'єкту в н. п. Бердичі (24 км на північний захід від Донецька)	БПЛА малого радіуса дії
25.03.2021	2	ймовірно протитанкова гармата (МТ-12 «Рапіра», 100 мм)	у н. п. Покровськ (кол. Красноармійськ; 55 км на північний захід від Донецька)	патруль
непідконтрольні уряду райони				
24.03.2021	44	танк (Т-72 — 37 од., Т-64 — 7 од.)	на полігоні поблизу н. п. Тернове (57 км на схід від Донецька)	БПЛА малого радіуса дії
	2	протитанкова гармата (МТ-12 «Рапіра», 100 мм)	на полігоні поблизу н. п. Покровка (36 км на схід від Донецька)	
	3	самохідна гаубиця (2С1 «Гвоздика», 122 мм)		
	17	танк (Т-72 — 12 од., Т-64 — 5 од.)		
	3	буксирувана гаубиця (Д-30А «Жаба», 122 мм)		
	3	буксируваний міномет (2Б9 «Волошка», 82 мм)		

Таблиця ознак військової присутності та присутності військового типу у зоні безпеки⁸

Дата	К-ть	Вид	Місце	Джерело спостереження
непідконтрольні уряду райони				
24.03.2021	8	бойова броньована машина (типу БМП)	на полігоні поблизу н. п. Новоселівка (37 км на північний схід від Донецька)	БПЛА малого радіуса дії

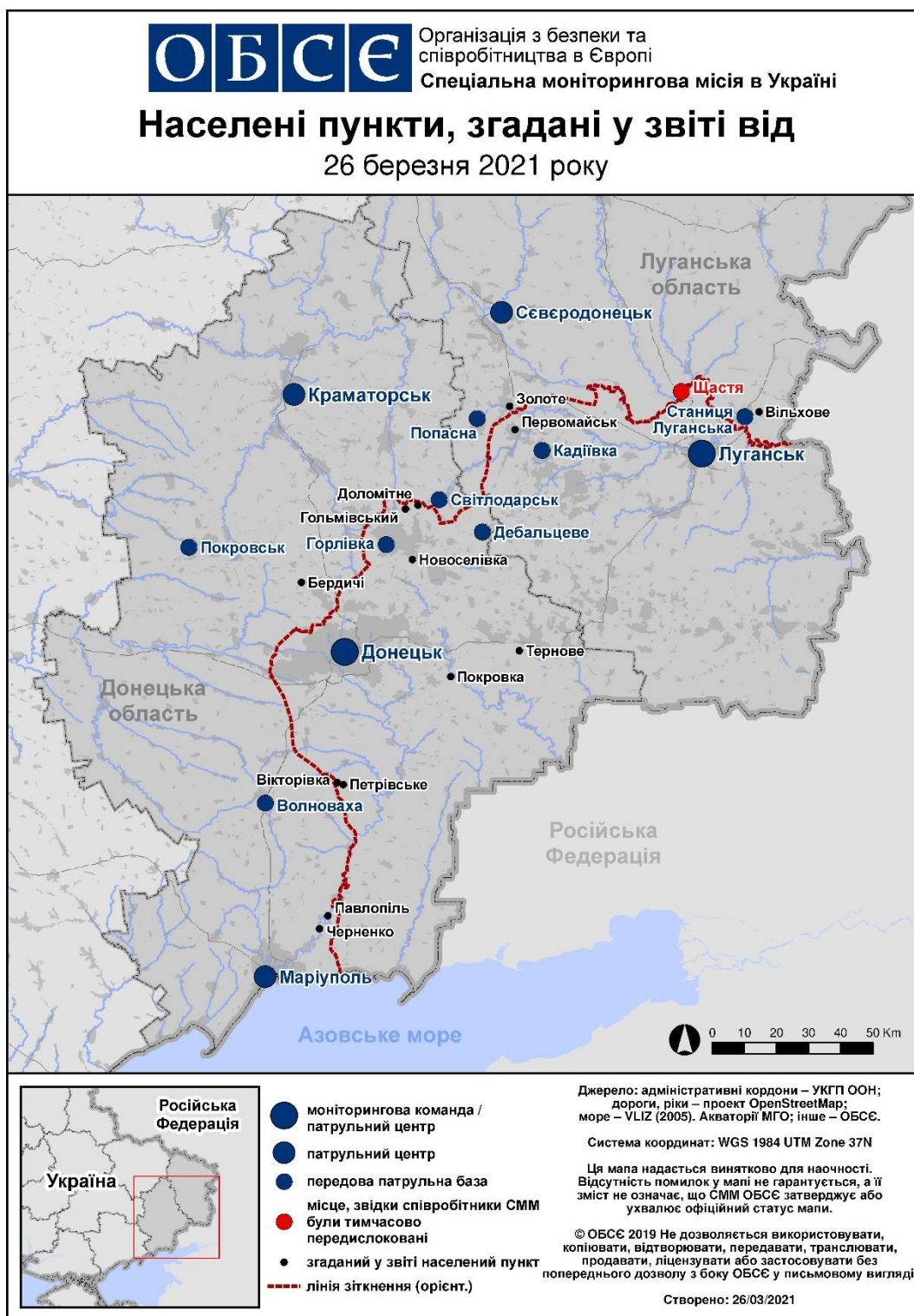
⁸ Згадана в цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

Таблиця порушень режиму припинення вогню станом на 25 березня 2021 року⁹

Місце розміщення СММ	Місце події	Спосіб	К-ть	Спостереження	Опис	Озброєння	Дата, час
приблизно 2 км на Пн від н. п. Петрівське (непідконтрольний уряду, 41 км на Пд від Донецька)	5–8 км на ПдПдЗх	чули	3	вибух	невизначеного походження (за оцінкою, за межами ділянки розведення)	Н/Д	25.03, 09:16–09:22
	5–8 км на ПдСх	чули	15	вибух	невизначеного походження (за оцінкою, за межами ділянки розведення)	Н/Д	25.03, 09:25–09:29
	5–8 км на ПдСх	чули	5	вибух	невизначеного походження (за оцінкою, за межами ділянки розведення)	Н/Д	25.03, 09:49–09:51
приблизно 500 м на ПнСх від н. п. Павлопіль (підконтрольний уряду, 84 км на Пд від Донецька)	300–400 м на Сх	чули	400	постріли та черги		стрілецька зброя	25.03, 10:45–10:53
приблизно 2 км на ПнСх від н. п. Черненко (підконтрольний уряду, 86 км на Пд від Донецька)	3 км на ПнПнСх	чули	2	вибух	постріл	Н/Д	25.03, 11:41–11:52
	3 км на ПдЗх	чули	1	вибух	постріл	Н/Д	25.03, 11:41–11:52
	5–6 км на ПдСх	чули	2	вибух	невизначеного походження	Н/Д	25.03, 11:41–11:52
	3 км на ПнПнСх	чули	60	постріли та черги		стрілецька зброя	25.03, 12:02–12:03
приблизно 600 м на ПнСх від н. п. Лебединське (підконтрольний уряду, 99 км на Пд від Донецька)	3 км на СхПнСх	чули	4	черга		великокаліберний кулемет	25.03, 12:45–12:50
	3 км на СхПнСх	чули	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	25.03, 12:58
3 км на Пн від н. п. Первомайськ (непідконтрольний уряду, 58 км на Зх від Луганська)	3–5 км на ПнПнСх	чули	1	вибух	невизначеного походження (за оцінкою, за межами ділянки розведення)	Н/Д	25.03, 13:14

⁹ У таблиці вказані лише порушення режиму припинення вогню, які були зафіксовані безпосередньо патрулями Місії чи камерами СММ, а також ті випадки, які Місія оцінює як навчання з бойовою стрільбою, контрольовані підриви тощо. Зазначені деталі, а саме: відстань, напрямок, тип зброї тощо, базуються на оцінках, зроблених спостерігачами на місцях та спеціалістами з технічного моніторингу, і необов'язково завжди є точними. Напис «невідомо» (Н/Д) означає, що СММ не змогла підтвердити таку інформацію у зв'язку з відстанню, погодними умовами, технічними обмеженнями та/або з інших причин. Одні і ті ж самі, за оцінкою СММ, порушення режиму припинення вогню, зафіксовані паралельно декількома патрулями/камерами, відображаються у таблиці лише один раз.

Мапа Донецької та Луганської областей¹⁰

¹⁰ За рішенням Постійної ради №1117 від 21 березня 2014 року, СММ базується в десяти містах по всій Україні (Херсон, Одеса, Львів, Івано-Франківськ, Харків, Донецьк, Дніпро, Чернівці, Луганськ і Київ). Ця мапа східної України призначена для ілюстративних цілей. На ній вказані населені пункти, згадані у звіті, а також ті, де є офіси СММ (моніторингові команди, патрульні центри та передові патрульні бази) в Донецькій і Луганській областях. (Червоним кольором виділено передову патрульну базу, з якої співробітники СММ були тимчасово передислоковані згідно з рекомендаціями експертів з безпеки з деяких держав-учасниць ОБСЄ та з урахуванням вимог СММ щодо безпеки. СММ використовує ці приміщення у світлу пору доби, а також патрулює в цьому населеному пункті вдень).